

1		
2	Sisällys	
3	1. Johdanto	3
4	1.1. Dokumentin rakenne	3
5	1.2. Käsitellin kehittämisen prosessi	3
6	2. Osoitteet-käsitellin rakenne	5
7	2.1. Osoitetiedon kohdeluokkien yhteiset ominaisuustiedot	6
8	2.2. Osoitetiedon geometriatiedot	6
9	3. Osoitekohde	8
10	3.1. Määritelmä	8
11	3.2. Valintakriteerit	8
12	3.3. Muodostaminen	8
13	3.4. Osoitekohde-kohteen yhteydet muihin kohteisiin	9
14	3.5. Osoitekohteen elinkaari	9
15	4. Osoitepiste	10
16	4.1. Määritelmä	10
17	4.2. Valintakriteerit	10
18	4.3. Muodostaminen	10
19	4.4. Osoitepiste-kohteen yhteydet muihin kohteisiin	10
20	4.5. Osoitepisteen elinkaari	11
21	5. Sisäänkäynti	12
22	5.1. Määritelmä	12
23	5.2. Valintakriteerit	12
24	5.3. Muodostaminen	12
25	5.4. Sisäänkäynti-kohteen yhteydet muihin kohteisiin	13
26	5.5. Sisäänkäynnin elinkaari	13
27	6. Kulkupiste	14
28	6.1. Määritelmä	14
29	6.2. Valintakriteerit	14
30	6.3. Muodostaminen	14
31	6.4. Kulkupiste-kohteen yhteydet muihin kohteisiin	15
32	6.5. Kulkupisteen elinkaari	15
33	7. Paikannuspiste	16
34	7.1. Määritelmä	16

35	7.2.	Valintakriteerit	16
36	7.3.	Muodostaminen	16
37	7.1.	Paikannuspiste-kohteen yhteydet muihin kohteisiin	16
38			
39		Liite 1. Sisäänkäynnin tyypit	
40		Liite 2. Kulkupisteen tyypit ja kulkurajoitukset	
41		Liite 3. Osoitetiedon UML-kaavio	

42 1. Johdanto

43 Tässä dokumentissa kuvaillaan uuden valtakunnallisen Osoitetietojärjestelmän osoitetiedon käsitemalli.
44 Osoitetietojärjestelmällä tarkoitetaan tässä valtakunnallisesti koostettavaa osoitetietovarantoa.
45 Osoitetietojärjestelmä sisältää osoitteet, jotka liittyvät rakennukseen tai alueeseen, niihin viittaavat
46 sijaintipisteet sekä sisäänkäynti- ja kulkupistetietoja.

47 Tämä dokumentti ei ota kantaa rakennusten ja alueiden osoitteistamiseen. Osoitteistamisen ohjeita on
48 Kuntaliiton julkaisussa ”Kunnan osoitejärjestelmä. Ohjeet ja suositus” vuodelta 2006 (parhaillaan
49 päivitettävänä).

50 Osoitetiedon lähtökohtana on lähiosoite ilman huoneistotunnuksia (osoitenimi ja -numero, kunta) ja osoitteen
51 sijaintiin viittaava piste. Tarkentavana ja täydentävänä tietona osoitetietoon voi sisältyä sisäänkäynnin ja
52 kulkupisteen tiedot. Jos huoneistoon on käynti suoraan ulkoa, huoneistotunnus on sisäänkäynnin osoitetunnus.
53 Niitä huoneistoja, joihin kuljetaan rakennuksen sisältä porrashuoneen kautta, ei oteta huomioon, vaan niiden
54 sijasta osoitetietoihin kuuluu sisäänkäynnit porrashuoneeseen porraskirjaimineen. Kulkupisteiden avulla
55 ohjataan kulkua osoitteen tarkoittamaan kohteeseen. Ensisijaisena kulkupisteenä on kohta, josta
56 liikenneverkosta poiketaan osoitteen mukaiselle alueelle, rakennukseen tai sisäänkäyntiin.

57 Lisäksi käsitemallissa määritellään muusta osoitetiedosta erillisenä paikannuspiste. Se on määritelty
58 pelkistettynä yksilöivän nimitiedon ja sijaintipisteen yhdistelmänä. Paikannuspisteinä voidaan kuvata
59 esimerkiksi pelastus- ja paikannusmerkit, mutta käsite voi edustaa myös muita paikannuspisteitä, joilla on
60 yksilöivät nimitiedot.

61 Sisätilaosoitteet eivät sisälly tähän käsitemalliin. Myöskään lähiosoitteista poikkeavat postin jakeluosoitteita ja
62 postinjakelupaikkojen sijainteja ei ole otettu huomioon käsitemallin määrittelyssä.

63 Osoitetietoihin ei sisälly yhteyttä henkilötietoihin. Sen sijaan osoitetiedoille on käsitemallissa pysyvät
64 tunnuksset, joita voidaan käyttää eri tietojärjestelmissä linkkinä osoitetietoon.

65 Osoitetietojen käytön kannalta osoitetietoon olisi tarpeen liittää myös kohteista käytettäviä nimiä – esimerkiksi
66 julkisen rakennuksen, kauppakeskuksen, leikkipuiston tai uimarannan nimi tai rakennuskompleksin tietyille
67 sisäänkäynnille annettu nimi. Nimi saattaa olla kansalaisten tiedossa ennemmin kuin kohteen osoite. Tässä
68 osoitetiedon käsitemallin versiossa nimeä ei ole kuitenkaan vielä mukana.

69 1.1. Dokumentin rakenne

70 Tässä dokumentissa kuvataan osoitetiedon käsitteet kohdeluokkina. Osoitetieto on mallinnettu neljänä
71 toisiinsa linkittyvänä kohdeluokkana: osoitekohde, osoitepiste, sisäänkäynti ja kulkupiste. Erillisenä
72 kohdeluokkana on paikannuspiste.

73 Käsitemallin rakenne sekä kaikille kohdeluokille yhteiset ominaisuudet ja osoitetiedon geometriatiedot on
74 kuvattu luvussa 2.

75 Kohdeluokat on kuvattu luvuissa 3-7. Jokaiselle kohdeluokalle kuvataan määritelmä, valintakriteerit,
76 muodostuminen, yhteydet muihin kohdeluokkiin sekä elinkaarisäännöt.

77 Sisäänkäynnin ja kulkupisteen tyyppien määritelmät on esitetty liitteissä 1 ja 2.

78 Liitteessä 3 on osoitetiedon käsitemallin pohjalta laadittu UML-kaavio.

79 1.2. Käsitemallin kehittämisen prosessi

80 Käsitemallin keskeiset periaatteet on muodostettu ottaen huomioon yhtäältä nykyistä kattavamman ja
81 täsmällisemmän osoitetiedon tarve ja tarpeen määrittely erityisesti turvasektorin edustajien kanssa ja toisaalta
82 osoitetiedon luonne ja käsittely kunnan prosesseissa. Periaatteita ja käytäntöjä on tunnistettu yhteistyössä

- 83 kuntien, kuntien tietojärjestelmiä toimittavien yritysten ja osoitetiedon käyttäjien kanssa. Yhteistyötä on tehty
84 PTA-Osoitefoorumissa, määrittelytyöpajoissa ja kahdenvälisissä keskusteluissa.
- 85 Käsitemallin muodostamisessa on otettu huomioon myös kansainvälisessä osoitetiedon määrittelytyössä esille
86 tuodut periaatteet (mm. INSPIRE).
- 87 Käsitemallityössä on tunnistettu uusien yhteisesti hyväksyttävien termien tarve. Esimerkiksi mallissa keskeiselle
88 kohdeluokalle käytettävä termi "osoitekohde" ei ole itseään selittävä, ja sille paremmin soveltuva termi olisi
89 syytä löytää ennen käsitemallin vakiinnuttamista. Nykyisin yleisesti käytössä olevat termit, kuten käyntiosoite,
90 eivät täysin vastaa tässä käsitemallissa tarkoitettuja käsitteitä, ja termejä käytetään usein vaihtelevissa
91 merkityksissä.
- 92 Tämä osoitetiedon käsitemallin versio 0.9 on tarkoitettu sidosryhmien kommentoitavaksi, ja mallia samoin kuin
93 sen dokumentointia on tarkoitus kehittää versioksi 1.0 kommenttien osoittamien puuteiden ja muiden
94 kehitystarpeiden perusteella.

95 2. Osoitteet-käsitemallin rakenne

96 **Monen suhde moneen**

97 Osoitetiedon luonteeseen kuuluu, että yksittäinen osoite – osoitenimi, -numero ja kunta -kombinaatio – on
98 yksikäsitteinen, mutta voi viitata samanaikaisesti useampaan osoitteistettuun kohteeseen. Kohde voi olla
99 rakennus, rakennelma tai alue (tontti, muu kiinteistö, rakennuspaikka, muu osoitetta vaatinut alue tai paikka).

100 Osoitteistetulla kohteella voi olla samanaikaisesti useita rinnakkaisia osoitteita. Tämän takia osoitetiedon ydin
101 on jaettu kahteen toisiinsa linkittyvään kohdeluokkaan: osoite mallinnetaan kohdeluokkana ”osoitekohde” ja
102 osoitteistettuun kohteeseen viittaava sijaintipiste kohdeluokkana ”osoitepiste”. Näiden kohdeluokkien välillä
103 on monen suhde moneen.

104 **Elinkaaren hallinta**

105 Osoitteiden luonteeseen kuuluu myös muutosten mahdollisuus. Reaalimaailmassa muutoksia ovat esimerkiksi
106 uuden osoitteen syntyminen tontinmittausten tai rakennusluvan myöntämisen yhteydessä tai poistuminen
107 rakennuksen purkamisen vuoksi. Osoite voi muuttua toiseksi kunnan osoitepäätöksellä esimerkiksi
108 kuntaliitoksen yhteydessä tai täydennysrakentamisen takia.

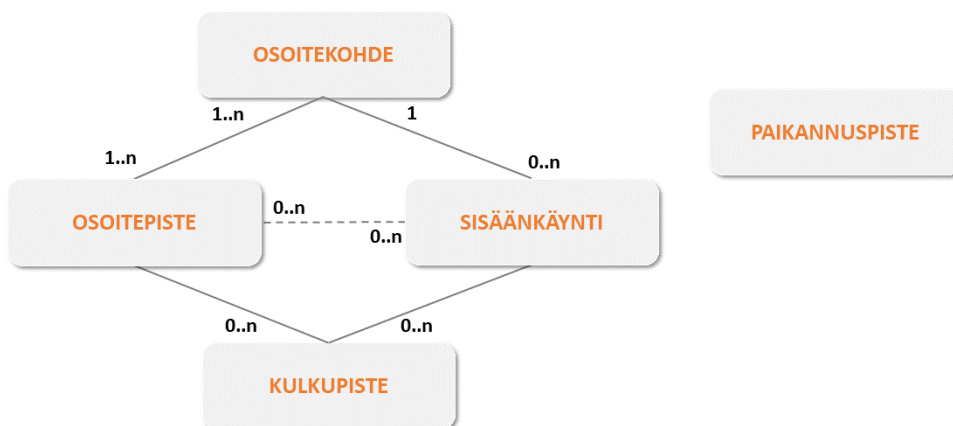
109 Muutokset johtuvat tiedon korjaamisesta, kun esimerkiksi osoitepisteen sijaintia tarkennetaan tai osoitenimen
110 kirjoitusasua korjataan.

111 **Käsittekaavio**

112 Käsittemallissa on viisi kohdeluokkaa:

- 113 • Osoitekohde
- 114 • Osoitepiste
- 115 • Sisäänkäynti
- 116 • Kulkupiste
- 117 • Paikannuspiste

118 Osoitetiedon kohdeluokat ja niiden väliset yhteydet on esitetty kaaviona kuvassa 1

119

120 **Kuva 1.** Osoitetiedon kohdeluokat ja niiden väliset yhteydet.

121

122 2.1. Osoitetiedon kohdeluokkien yhteiset ominaisuustiedot

 123 Osoitetiedon kohdeluokilla on taulukossa 1 kuvatut yhteiset ominaisuustiedot, jotka ovat luonteeltaan
 124 tiedonhallintaan tarvittavia tunnustietoja ja metatietoja. Nämä tiedot syntyvät pääosin automaattisesti joko
 125 osoitetietojärjestelmässä tai kunnan tai muun tiedontuottajan tietojärjestelmässä.

126

 127 **Taulukko 1.** Osoitetiedon kohdeluokkien yhteiset ominaisuustiedot. Osoitetietojärjestelmän automaattisesti
 128 tuottamat ominaisuustiedot on esitetty harmaalla pohjalla.

Nimi	Määritelmä	Tiedon tyyppi	Toistuvuus
ID	Osoitetietojärjestelmän pysyvä tunnus	UUID-merkkijono	1
MuuID	Kohteen tunnus lähdejärjestelmässä	Merkkijono	0..1
Versioid	Version numero	Kokonaisluku	1
PaikkatietokohteenAlkuAika	Hetki, jolloin paikkatietokohte syntyi Osoitetietojärjestelmään	Aikamääre	1
PaikkatietokohteenPäättymisAika	Hetki, jolloin paikkatietokohte voimassaolo päättyi	Aikamääre	0..1
Muutostyyppi	Muutostyyppi ilmaisee, miksi uusi versio on syntynyt	Luettelo: muutos reaali maailmassa, tiedon korjaus, ei tiedossa	0..1
PaikkatietokohteenViimeisin MuutosAika	Paikkatietokohteen viimeisin muutoshetki, joka on uusimman version alkupäivämäärä	Aikamääre	1
TarkastusPvm	Päivämäärä, jolloin tieto on tarkastettu (jos tieto on oikein, tarkastus ei aiheuta uutta versiota)	Aikamääre (pvm)	0..1
Tietolähde	Paikkatietokohteen tietojen tietolähde	Lista	1

129

130 2.2. Osoitetiedon geometriatiedot

 131 Osoitetiedossa geometriatieto on aina pistemäistä. Pistegeometria liittyy kohdeluokkiin Osoitepiste,
 132 Sisäänkäynti, Kulkupiste ja Paikannuspiste.

- 133 Pistegeometriat ovat tasosijainteja. XY-koordinaatit annetaan ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa.
- 134 Pistegeometria viittaa osoitteistetun kohteen sijaintiin ottamatta kantaa sen mahdolliseen alueelliseen
135 ulottuvuuteen. Rakennukseen tai alueeseen viittaavan pisteen tulee osua kohteen sisään. Sisäänkäynnin
136 sijaintipisteen tulee osoittaa sijainti sellaisella tarkkuudella, ettei sekaantumisen vaaraa lähekkäisten
137 sisäänkäyntien välillä ole. Kulkupisteen sijainti määräytyy KulkupisteenTyyppi-ominaisuuden arvon perusteella.
- 138 Paikannuspisteen sijainti on maastoon merkityn pisteen koordinaattien mukainen.
- 139 Osoitekohteella ei ole omaa pistegeometriaa, vaan osoitekohteen sijainti esitetään siihen linkitettyjen
140 Osoitepiste-kohteiden avulla.
- 141

142

3. Osoitekohde

 143

3.1. Määritelmä

144 Yksikäsitteinen osoite, jonka muodotavat osoitenimi, osoitenumero ja kunta.

 145 Osoitenimi on tien tai kadun nimi tai muu vakiintunut osoitenimi, esimerkiksi saaren tai aukion nimi.
 146 Osoitenimi voi esiintyä eri kielillä.

 147 Osoitenumero on osoitenimen perässä oleva merkkijono. Se voi olla numero, numeroväli merkittynä
 148 yhdysviivalla ilman välilyöntejä tai numeron ja pienaakkosen yhteen kirjoitettu yhdistelmä.

149 Poikkeustapauksessa numero voi olla jokin muu merkkijono, ei kuitenkaan sana.

150 Osoitenumeron tulee olla kieliriippumattomassa muodossa.

 151

3.2. Valintakriteerit

 152 Käsitelmä koskee kaikkia kunnan antamia voimassa olevia osoitteita. Tiedon eheys kuitenkin edellyttää, että
 153 jokaisella Osoitekohteella on yhteys vähintään yhteen Osoitepisteeseen.

 154 Myös suunnitellut ja aiemmin voimassa olleet osoitteet voidaan ottaa mukaan Osoitetietojärjestelmään
 155 edellyttäen, että niiden ominaisuustietoihin sisältyy voimassaolon osoittavat päivämäärät ja kullakin yhteys
 156 vähintään yhteen Osoitepisteeseen.

 157 Osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen osoitekohteet säilyvät järjestelmässä edelleen niiden
 158 voimassaolon lakattua.

 159

3.3. Muodostaminen

 160 Osoitekohde muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko 1) sekä
 161 taulukon 2 ominaisuustiedoista. Osoitekohteella ei ole omaa geometriaa; sen sijainti määräytyy muun kohteen
 162 kautta, johon osoitekohde on linkitetty.

163

 164 **Taulukko 2.** Osoitekohde-kohdeluokan ominaisuustiedot. *-merkittyyn toistuvuuteen liittyvät ehdot on kuvattu
 165 taulukon alla.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
OsoitenimiSuomi	Osoitenimi suomeksi	Merkkijono	0..1*
OsoitenimiRuotsi	Osoitenimi ruotsiksi	Merkkijono	0..1*
OsoitenimiPohjoissaame	Osoitenimi pohjoissaameksi	Merkkijono	0..1*
Osoitenumero	Osoitenumero	Merkkijono	0..1
Kunta	Kuntanumero	Merkkijono	1
VoimassaolonAlkuPvm	Päivämäärä, jolloin osoitekohde on tullut voimaan	Aikamääre (pvm)	0..1
VoimassaolonLoppuPvm	Päivämäärä, jolloin osoitekohteen voimassaolo on lakannut	Aikamääre (pvm)	0..1

Opastaulu	Kuva osoitekohdetta esittävästä opastaulusta	Kuvatiedosto metatietoineen	0..1
------------------	--	-----------------------------	------

166 Toistuvuus: * Osoitekohteella tulee olla osoitenimi vähintään yhdellä kielellä

167

168 3.4. Osoitekohde-kohteen yhteydet muihin kohteisiin

169 **Osoitekohteella** voi olla yksi entinen **Osoitekohde**.

170 Osoitekohteen voimassaolon alkupäivämäärän tulee olla sama tai seuraava päivä kuin siihen
171 liitetyn entisen Osoitekohteen voimassaolon päättymispäivä.

172 **Osoitekohde** linkittyy aina vähintään yhteen **Osoitepisteeseen**. Linkittyvien Osoitepisteiden määrää ei ole
173 rajoitettu.

174 Yhteydellä on seuraavat ominaisuudet:

- 175 • Prioriteetti: onko Osoitekohde Osoitepisteen tarkoittaman kohteen ensisijainen osoite.
- 176 • VoimassaolonAlkuPvm (kun alkupvm tunnetaan) Päivämäärä ei voi olla aikaisempi kuin
- 177 Osoitekohde-kohteen voimassaolon alkupäivämäärä.
- 178 • VoimassaolonLoppuPvm (kun loppupvm tunnetaan) Päivämäärä ei voi olla myöhäisempi kuin
- 179 Osoitekohde-kohteen voimassaolon loppupäivämäärä.
- 180

181 **Osoitekohde** voi linkittyä yhteen tai useaan **Sisäänkäyntiin**. Linkittyvien Sisäänkäyntien määrää ei ole
182 rajoitettu.

183 3.5. Osoitekohteen elinkaari

184 Osoitekohteen elinkaari päättyy, kun osoitekohteen voimassaolo lakkaa.

185 Jos osoitenimi, -numero tai kuntatunnus muuttuu, osoitekohteen elinkaari päättyy. Osoitekohteen tilalle
186 muuttuneesta tiedosta syntyy uusi osoitekohde. Aiempi osoitekohde linkitetään sille entiseksi osoitteeksi.

187

188

4. Osoitepiste

 189

4.1. Määritelmä

190 Osoitteistetun kohteen sijaintiin viittaava piste.

 191 Osoitteistettu kohde voi olla rakennus tai rakennelma tai alue, jolle on annettu osoite; osoite on esitetty
 192 Osoitekohteena.

 193 Osoitteistettu alue voi olla tontti, muu kiinteistö, rakennuspaikka tai esimerkiksi leikkipuisto, urheilukenttä,
 194 erillinen pysäköintipaikka tai uimaranta.

 195

4.2. Valintakriteerit

 196 Osoitepiste tallennetaan kaikille osoitteistetuille rakennuksille. Jos osoitteistetulla alueella on rakennuksia,
 197 osoitteistetun rakennuksen tallentaminen on ensisijaista, eikä alueen osoitetietoja ole välttämätöntä tallentaa.
 198 Jos alueella ei ole rakennuksia mutta sille on annettu osoite, tallennetaan alueen sijainti Osoitepiste-kohteena.

 199

4.3. Muodostaminen

 200 Osoitepiste muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko 1) sekä
 201 taulukon 3 ominaisuustiedoista ja pistegeometriasta.

202

 203 **Taulukko 3.** Osoitepiste-kohdeluokan ominaisuustiedot.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
KohteenKMKID	Osoitteistetun kohteen pysyvä KMTK-tunnus	UUID-merkkijono	1
KohteenTyyppi	Osoitteistetun kohteen tyyppi	Luettelo: rakennus, tontti, muu alue	1
PysyväRakennustunnus	Rakennuksen pysyvä tunnus (VTJ-PRT)	Merkkijono	0..1
Kiinteistötunnus	Tontin tai muun kiinteistön kiinteistötunnus	Merkkijono	0..1

204

 205

4.4. Osoitepiste-kohteen yhteydet muihin kohteisiin

 206 **Osoitepiste** linkittyy aina vähintään yhteen **Osoitekohteeseen**. Linkittyvien Osoitekohteiden määrää ei ole
 207 rajoitettu. Yhteyden ominaisuudet on esitetty luvussa 3.4.

 208 **Osoitepiste**, joka viittaa rakennukseen (KohteenTyyppi saa arvon *rakennus*), voi linkittyä yhteen tai useaan
 209 **Sisäänkäyntiin**. Linkittyvien Sisäänkäyntien määrää ei ole rajoitettu.

 210 **Osoitepiste** voi linkittyä yhteen tai useaan **Kulkupisteeseen**. Linkittyvien Kulkupisteiden määrää ei ole
 211 rajoitettu.

212 4.5. Osoitepisteen elinkaari

213 Osoitepisteen elinkaari päättyy, kun sen osoittaman rakennuksen tai alueen elinkaari päättyy (rakennus
214 puretaan tai tuhoutuu tai alue jaetaan tai liitetään osaksi muuta aluetta). Jos rakennuksen tilalle syntyy uusi
215 rakennus, aiempi Osoitepiste lakkaa ja tilalle syntyy uusi Osoitepiste.

216 Osoitepisteestä tulee uusi versio, kun sen sijaintipiste siirtyy tai sen jokin ominaisuustiedoista muuttuu
217 ominaisuuden arvon korjaamisen tai tarkentamisen takia.

218 Jos Osoitepisteeseen linkitetty Osoitekohde vaihtuu toiseksi, Osoitepisteestä tulee uusi versio.

219 5. Sisäänkäynti

220 5.1. Määritelmä

221 Ovi tai aukko, josta on kulku rakennuksen tai muun rakennetun kohteen sisään.

222 Poikkeustapauksessa sisäänkäynti voi johtaa muuhun kuin rakennettuun kohteeseen.

223 5.2. Valintakriteerit

224 Sisäänkäynnit, joille on annettu osoitetunnus (yleisimmin porraskirjain) tai joiden tallentaminen muuten
 225 katsotaan tarpeelliseksi. Kaikki sisäänkäynnit, joiden löytäminen muillekin kuin rakennuksen vakinaisille
 226 käyttäjille – esimerkiksi pelastustoimelle ja ensihoidolle – on tärkeää, tulisi tallentaa.

227 Sisäänkäynti voidaan tallentaa myös silloin, kun se johtaa rakennukseen, johon viittaavaa osoitepistettä ei ole
 228 tallennettu.

229 Omakotitalojen sisäänkäyntien tietoja ei ole tarpeen tallentaa ilman erityistä syytä.

230 Jos samassa osoitteessa on rakennuksia, joilla on osoitenumeron perässä rakennukseen viittaava
 231 osoitetarkenne mutta osoitetunnuksella eriteltyjä sisäänkäyntejä ei ole, tallennetaan rakennukseen vähintään
 232 yksi sisäänkäynti; rakennuksen osoitetarkenne merkitään sisäänkäynnin osoitetunnukseksi. Tällainen tilanne on
 233 esimerkiksi samalla tontilla sijaitsevilla erillistaloilla. Jos kunkin rakennuksen osoite tarkenteineen (tarkenne
 234 sisältyy osoitenumeroon) on tallennettu omaksi Osoitekohteeksi, ei sisäänkäyntiä ole syytä tallentaa.

235 5.3. Muodostaminen

236 Sisäänkäynti muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko 1) sekä
 237 taulukon 4 ominaisuustiedoista ja pistegeometriasta. SisäänkäynninTyyppi-ominaisuustiedon arvot on kuvattu
 238 tarkemmin liitteessä 1.

239

240 **Taulukko 4.** Sisäänkäynti-kohdeluokan ominaisuustiedot. Osoitetietojärjestelmän automaattisesti tuottamat
 241 ominaisuustiedot on esitetty harmaalla pohjalla.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
SisäänkäynninTunnus	Merkkiyhdistelmä, joka yksilöi sisäänkäynnin ja on kirjattu rakennusta koskeviin virallisiin asiakirjoihin.	Merkkijono	0..1
SisäänkäynninTyyppi	Sisäänkäynnin käyttötarkoitusta tai -tapaa kuvaava tieto	Luettelo: katso Liite 1	1
Status	Tiedon lähteeseen perustuva kirjaus, joka voidaan ottaa huomioon tiedon laatua tai luotettavuutta arvioitaessa	Luettelo: kansalaisen tallentama, valtuutetun käyttäjän tallentama, varmistettu, automaattisesti luotu, alustava tieto	1

242

243 5.4. Sisäänkäynti-kohteen yhteydet muihin kohteisiin

244 **Sisäänkäynti** linkittyy yhteen **Osoitekohteeseen**.

245 **Sisäänkäynti** voi linkittyä yhteen **Osoitepisteeseen**, joka viittaa rakennukseen (KohteenTyyppi on *rakennus*).

246 Jos reaali maailmassa yksi sisäänkäynti liittyy useaan rakennukseen, jokaista rakennusta varten on luotava oma

247 Sisäänkäynti-kohde.

248 **Sisäänkäynti** voi linkittyä yhteen tai useaan **Kulkupisteeseen**. Linkittyvien Kulkupisteiden määrää ei ole

249 rajoitettu.

250 5.5. Sisäänkäynnin elinkaari

251 Sisäänkäynnin elinkaari päättyy, jos Sisäänkäynti poistetaan esimerkiksi sen takia, että se tarkastuksessa
252 todetaan virheelliseksi.

253 Jos Sisäänkäynti on linkitetty Osoitekohteeseen, joka lakkaa ja on tunnistettavissa sen tilalle tullut uusi
254 Osoitekohde, Sisäänkäynnistä tulee uusi versio, joka linkittyy uuteen Osoitekohteeseen. Muussa tapauksessa
255 Osoitekohteen lakatessa myös siihen linkitetyn Sisäänkäynnin elinkaari päättyy.

256 Jos Sisäänkäynti on linkitetty rakennukseen viittaavaan Osoitepisteeseen, jonka elinkaari päättyy,
257 Sisäänkäynnin elinkaari päättyy.

258 Jos Sisäänkäynnin linkki Osoitepisteeseen siirretään toiseen Osoitepisteeseen, Sisäänkäynnin elinkaari päättyy
259 ja sen tilalle syntyy uusi Sisäänkäynti.

260 Jos Sisäänkäynnin ominaisuustieto muuttuu tai sijaintipiste siirtyy, Sisäänkäynnistä tulee uusi versio.

261

262 **6. Kulkupiste**

 263 **6.1. Määritelmä**

264 Piste, joka ohjaa kulkua Osoitepisteen mukaiseen kohteeseen tai Sisäänkäynnille.

 265 **6.2. Valintakriteerit**

 266 Jokaiselle Osoitepisteelle tallennetaan kulkupiste, joka osoittaa kohdan, josta liikenneverkosta poiketaan
 267 osoitteen mukaiselle alueelle tai rakennukseen. Poikkeuksen tekevät saarissa ja muualla tieverkon ulkopuolella
 268 sijaitsevat kohteet, joille voi olla tarpeellinen esimerkiksi rantautumiskohdan osoittava kulkupiste.

 269 Tarvittaessa tallennetaan lisäksi muita kulkupisteitä, esimerkiksi piha-alueelle, mutta vain jos ne ovat
 270 yksiselitteisen reitityksen kannalta välttämättömiä. Kulkupisteitä voi linkittää ketjuksi.

 271 Kulkupiste voi olla yhteinen useille kohteille. Mutta jos samasta kohdasta kuljetaan yhteen kohteeseen autolla
 272 ja toiseen kohteeseen pääsee vain jalan, on tähän kohtaan tallennettava kaksi erillistä kulkupistettä
 273 kulkurajoituksineen.

 274 **6.3. Muodostaminen**

 275 Kulkupiste muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko 1) sekä
 276 taulukon 5 ominaisuustiedoista ja pistegeometriasta. Piste sijoitetaan joko tieverkon viivageometrian
 277 keskilinjaan tai vapaasti kulkupisteen tyyppin mukaan, ks. liite 2.

278 KulkupisteenTyyppi- ja Kulkurajoitus-ominaisuustietojen arvot on kuvattu tarkemmin liitteessä 2.

279

 280 **Taulukko 5.** Kulkupiste-kohdeluokan ominaisuustiedot. Osoitetietojärjestelmän automaattisesti tuottamat
 281 ominaisuustiedot on esitetty harmaalla pohjalla.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
KulkupisteenTyyppi	Kulkupisteen asemaa reitillä kuvaava tieto	Luettelo: katso Liite 2	1
Kulkurajoitus	Tieto kulkupisteen osoittaman reitin käytön rajoituksista: miten reittiä ei pääse tai ei ole tarkoitus kulkea. Tieto ei perustu paikalla oleviin liikennemerkeihin, mutta ei myöskään saa olla niiden vastainen.	Luettelo: katso Liite 2	0..1
EdellisenPisteenTunnus	Edellisen kulkupisteen ID. Käytetään, kun kohteeseen linkitettyjen kulkupisteiden ketjuttaminen kulkureitiksi on välttämätöntä.	UUID-merkkijono	0..1

Status	Tiedon lähteeseen perustuva kirjaus, joka voidaan ottaa huomioon tiedon laatua tai luotettavuutta arvioitaessa	Luettelo: kansalaisen tallentama, valtuutetun käyttäjän tallentama, varmistettu, automaattisesti luotu, alustava tieto	1
---------------	--	--	---

282

283 6.4. Kulkupiste-kohteen yhteydet muihin kohteisiin

284 **Kulkupiste** voi linkittyä yhteen tai useaan **Osoitepisteeseen**.

285 Alueeseen viittaavaan **Osoitepisteeseen** linkitettyä kulkupistettä ei tulkita automaattisesti samassa
 286 osoitteessa olevien rakennusten kulkupisteeksi, vaan **Kulkupiste** on linkitettävä myös rakennuksiin
 287 viittaaviin **Osoitepisteisiin** kulkumahdollisuuksien mukaisesti.

288 **Kulkupiste** voi linkittyä yhteen tai useaan **Sisääkäyntiin**.

289 Jos rakennukseen viittaavaan **Osoitepisteeseen** on linkitetty **Kulkupiste**, se tulkitaan rakennuksen jokaisen
 290 **Sisääkäynnin** kulkupisteeksi.

291 **Kulkupiste** linkittyy aina vähintään yhteen **Osoitepisteeseen** tai **Sisääkäyntiin**.

292 **Kulkupiste** voi linkittyä kulkureitillä yhteen edelliseen **Kulkupisteeseen**.

293 Linkki ilmaistaan **Kulkupisteeseen** ominaisuudella EdellisenKulkupisteeseenTunnus. Kulkupisteiden ketjun
 294 suunta on tieverkosta tai rantautumispisteestä kohti osoitteistettua kohdetta (esimerkiksi piha-alueella
 295 olevan kulkupisteeseen edellinen piste on tyypiltään liittymä tieverkosta).

296 Linkitetyillä peräkkäisillä kulkupisteillä voi olla eri arvo ominaisuudelle **Kulkupisteentyyppi**.

297 Linkitys tehdään vain, jos ilman sitä on sekaantumisen vaara.

298

299 6.5. Kulkupisteeseen elinkaari

300 **Kulkupisteeseen** elinkaari päättyy, kun se poistetaan.

301 Jos **Osoitepisteeseen** tai **Sisääkäynnin** elinkaaren päättyessä siihen linkitettylle **Kulkupisteeseen** ei jää enää yhtään
 302 linkkiä **Osoitepisteisiin** tai **Sisääkäynteihin**, **Kulkupisteeseen** elinkaari päättyy.

303 Jos **Kulkupisteeseen** ominaisuustieto muuttuu tai sijaintipiste siirtyy, **Kulkupisteeseen** tulee uusi versio.

304

305 7. Paikannuspiste

306 7.1. Määritelmä

307 Paikannuspiste on maastoon merkitty pistemäinen kohde, jolla on yksilöivät nimitiedot (nimi, kunta).

308 Paikannuspisteinä voidaan kuvata esimerkiksi pelastus- ja paikannusmerkit.

309 7.2. Valintakriteerit

310 Paikannukseen tarkoitetut pisteet, joiden nimitietojen yksikäsitteisyydestä kunta tai muu toimija kantaa
311 vastuun.

312 7.3. Muodostaminen

313 Paikannuspiste muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko 1) sekä
314 taulukon 6 ominaisuustiedoista ja pistegeometriasta. Kulkupiste-kohde muodostuu kulkupisteen nimestä,
315 kuntatiedosta (taulukko 7) ja sijaintipisteestä.

316

317 **Taulukko 6.** Paikannuspiste-kohdeluokan ominaisuustiedot.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
Nimi	Nimi, joka on kunnan alueella yksikäsitteinen	Merkkijono	1
Kunta	Kuntanumero	Merkkijono	1

318 7.1. Paikannuspiste-kohteen yhteydet muihin kohteisiin

319 Paikannuspisteellä ei ole yhteyksiä muihin kohteisiin.

320

321 Liite 1. Sisäänkäynnin tyypit

322

323 Sisäänkäynti-kohdeluokan ominaisuuden SisäänkäynninTyyppi arvojoukko sisältää seuraavat arvot:

324 **Pääsisäänkäynti porrashuoneeseen**

325 Sisäänkäynti tilaan, jonka kautta on pääsy useampaan asuin- tai toimistohuoneistoon.

326 Pääsisäänkäynti on sisäänkäynti, josta kävijät ohjataan sisään (varustettu esimerkiksi summerilla,
327 koodilukolla tms.).

328 **Muu sisäänkäynti porrashuoneeseen**

329 Muu kuin pääsisäänkäynti porrashuoneeseen, esimerkiksi takaovi.

330 **Sisäänkäynti huoneistoon**

331 Sisäänkäynti suoraan yksittäiseen huoneistoon, esimerkiksi rivitalon asuinhuoneisto tai
332 kerrostalon toimistohuoneisto. Erillistalon tai omakotitalon (jos sellaiseen tallennetaan
333 sisäänkäyntejä) sisäänkäynnit kuuluvat tähän luokkaan.

334 **Pääsisäänkäynti yleisölle tai asiakkaille**

335 Yleisölle tai asiakkaille tarkoitettu pääsisäänkäynti. Käynti esimerkiksi palvelupisteeseen,
336 liiketilaan, museoon, teatteriin, kouluun tai sairaalaan.
337 Yhteen rakennukseen voi olla useita pääsisäänkäyntejä.

338 **Muu sisäänkäynti yleisölle tai asiakkaille**

339 Muu kuin pääsisäänkäynti yleisölle tai asiakkaille, esimerkiksi esteettömän kulun tarjoava
340 vaihtoehto.

341 **Tavaran toimitus ja nouto**

342 Sisäänkäynti, jonka kautta tavaran nouto ja toimitus pääsääntöisesti tapahtuu.

343 **Sisäänkäynti ajoneuvoille**

344 Autolla tai muulla ajoneuvolla kuljettava sisäänkäynti esimerkiksi varasto-, huolto- tai
345 pysäköintitilaan.

346 **Muu sisäänkäynti**

347 Sisäänkäynti, joka ei sovi aiempiin luokkiin.

348

349

350 Liite 2. Kulkupisteen tyypit ja kulkurajoitukset

351

352 Kulkupiste-kohdeluokan ominaisuuden KulkupisteenTyyppi arvojoukko sisältää seuraavat arvot:

353 **Liittymä tieverkosta**

354 Osoittaa kohdan katu- tai tieverkossa, josta poiketaan osoitteistettuun kohteeseen.

355 **Kulku piha-alueella**

356 Kulkupiste, joka ohjaa kulkua tieverkon ulkopuolella. Tallennetaan vain tarpeen vaatiessa.

357 **Ensisijainen kulku mantereelta**

358 Osoittaa ensisijaisen kulkupisteen tieverkosta osoitteistettuun kohteeseen, jonne kulku
359 edellyttää vesistön ylitystä, yleensä saarella olevaan rakennukseen.

360 **Rantautumispiste**

361 Rantautumispiste saarella tai kun muusta syystä kulku kohteeseen edellyttää vesistön ylitystä.
362 Kulkupiste tarvitaan erityisesti, kun kohde ei sijaitse rannan välittömässä läheisyydessä tai
363 rantautumispiste ei ole rannan tuntumassa olevan kohteen kohdalla. Rantautumispiste voi
364 palvella useita osoitteistettuja kohteita.

365 **Kulku eri kerrokseen**

366 Kulku eri kerrokseen monitasoisissa kohteissa, esimerkiksi kulkukohta luhtitalon portaisiin tai
367 kävely- tai ajokannelle, joista kulku sisäänkäyntiin tai muihin osoitteistettuihin kohteisiin.

368 **Kulku maan alle**

369 Kulkupiste, jonka kautta kuljetaan maanalaiseen tilaan, esimerkiksi tunnelin suu tai luiskan alku
370 maanalaiseen pysäköintitilaan (mikäli arvo "*Liittymä tieverkosta*" ei riitä opastukseen).

371

372 Kulkupiste-kohdeluokan ominaisuuden Kulkurajoitus arvojoukko sisältää seuraavat arvot:

373 **Vain kevyt liikenne**

374 **Vain moottoriajoneuvoliikenne**

375 **Vain huoltoliikenne**

376 **Puomi, portti tai muu kulkurajoite**

377 **Hissi**

378 **Portaat**

379

380 Liite 3 Osoitetiedon UML-kaavio

